

After LIFE plan

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Kazalo vsebine

UVOD	4
AKTIVNOSTI »LIFE AFTER LIFE«	5
NOVE ZAPOSLOTITVE NA MINISTRSTVU ZA OKOLJE IN PROSTOR	5
OPREMA IN PRIPOMOČKI PO KONCU PROJEKTA	6
ZAGOTAVLJANJE NADALJNE PODPORE POTENCIALNIM PRIJAVITELJEM IN PROJEKTOM V IZVAJANJU	7
OZAVEŠČEVANJE O LIFE PROGRAMU V PRIHODNJE	9
NADALJNE DELOVANJE SPLETNE STRANI, DRUŽBENIH OMREŽIJ IN SPLETNE PLATFORME	12
VKLJUČEVANJE REZULTATOV PROJEKTOV V PROGRAME IN STRATEGIJE	13
BILATERALNI OBISKI NA EVROPSKI KOMISIJI IN NA EASME	14
ZAKLJUČEK	14

Kazalo slik

<i>Slika 1: Rezultati projekta LIFE Krepitev zmogljivosti .....</i>	<i>4</i>
<i>Slika 2: Ekipa LIFE Krepitev zmogljivosti .....</i>	<i>5</i>
<i>Slika 3: Izobraževanje potencialnih prijaviteljev LIFE projekta .....</i>	<i>7</i>
<i>Slika 4: Aktivno sodelovanje udeležencev na delavnici za pisanje prijav .....</i>	<i>8</i>
<i>Slika 5: Naslovnica brošure LIFE v Sloveniji .....</i>	<i>9</i>
<i>Slika 6: Razstava LIFE projekta LIFEGENMON .....</i>	<i>10</i>
<i>Slika 7: Razstava LIFE projekta LIFE DINALP BEAR in SloWolf .....</i>	<i>10</i>
<i>Slika 8: Primer izobraževalnega videa v seriji LIFE Slovenija svetuje .....</i>	<i>11</i>
<i>Slika 9: Primer objave LIFE razpisa .....</i>	<i>12</i>
<i>Slika 10: Twitter profil LIFE Slovenija .....</i>	<i>12</i>
<i>Slika 11: Predstavitev LIFE programa na sejmu Green .....</i>	<i>13</i>
<i>Slika 12: Študijski obisk ob Kolpi .....</i>	<i>13</i>
<i>Slika 13: Obisk vodje programa LIFE, Angela Salsija .....</i>	<i>14</i>

Naslov publikacije: After LIFE plan

Izdajatelj: Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska 48, 1000 Ljubljana

Zbrali in uredili: Jasna Blaj in Janja Samec

Oblikovanje: Birografika Bori d.o.o.

Tisk: Birografika Bori d.o.o.

Naklada: 10 kosov

Leto izida: Junij 2019

Publikacijo smo izdali v okviru projekta LIFE Krepitev zmogljivosti (LIFE14 CAP/SI/000012), ki je sofinanciran iz sredstev LIFE, finančnega instrumenta Evropske unije za Okolje in podnebne spremembe.

IME PROJEKTA: LIFE Krepitev zmogljivosti

AKRONIM: LIFE CB SI

REFERENCA: LIFE14 CAP/SI/000012

IZVAJALEC: Ministrstvo za okolje in prostor

TRAJANJE PROJEKTA: 01/01/2016 do 30/06/2019

VREDNOST PROJEKTA: 1.218.146,00 €

PRISPEVEK EVROPSKE KOMISIJE: 981.330,00 €

VEČ INFORMACIJ:

<https://lifeslovenija.si/>

<https://www.facebook.com/LifeSlovenija/>

<https://twitter.com/LifeSlovenija>

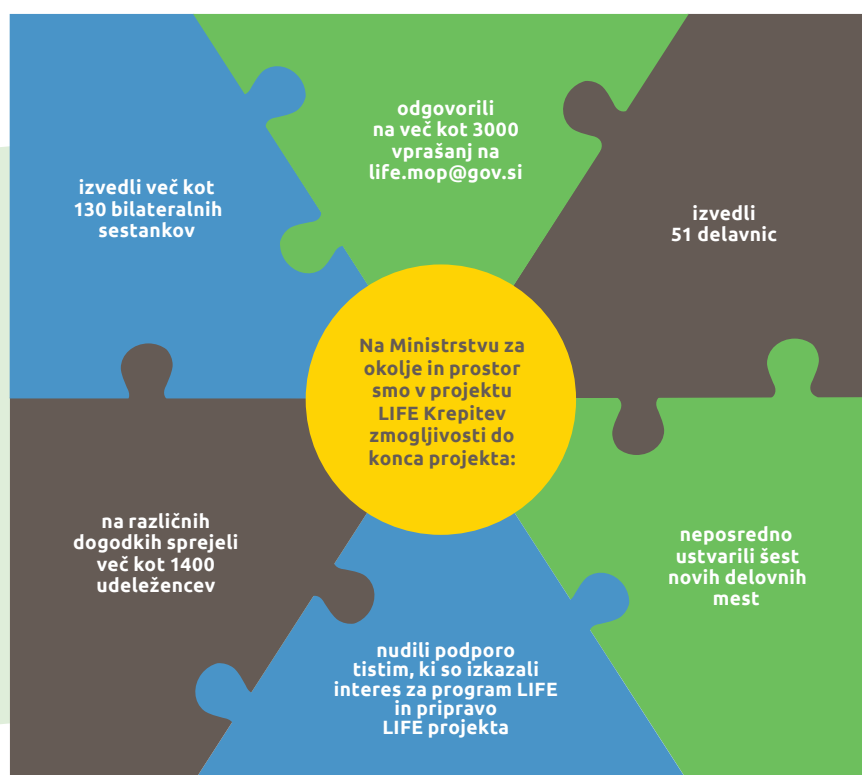
life.mop@gov.si

UVOD

Ministrstvo za okolje in prostor si je s projektom LIFE Krepitev zmogljivosti prizadevalo, da bi se število slovenskih uspešnih LIFE projektov bistveno povečalo. Projekt je bil v prvi vrsti namenjen krejitvi znanja slovenskih potencialnih prijaviteljev o pripravi in vodenju projektov, kot to določa LIFE program. S ciljem, da bi se aktivnosti ministrstva za izvajanje LIFE programa v Sloveniji kakovostno in številčno okrepile ter izboljšala promocija rezultatov in njihovo vključevanje v politike in programe EU, je bilo v projektu zaposlenih 6 novih uslužbencev.

Zastavljeni cilji so bili uspešno doseženi, saj se je znanje o pripravi in vodenju projektov okrepilo ter v skladu s tem povečalo tudi število uspešnih prijav na vseh področjih saj sta bila v preteklosti v povprečju odobrena 2 projekta na leto, v obdobju projekta LIFE Krepitev zmogljivosti pa 4. Na splošno se je zanimanje za LIFE program povečalo, saj je sam projekt in njegova celotna podoba postala prepoznavna širši množici ljudi. K povečanju zanimanja je pripomogla tudi vsakoletna objava Ministrstva za okolje in prostor za sofinanciranje LIFE projektov.

Rezultati projekta LIFE Krepitev zmogljivosti

Slika 1: Rezultati projekta LIFE Krepitev zmogljivosti

Za ohranjanje učinkovitosti Slovenije pri izvajanju LIFE programa je pomembno tudi obdobje po zaključku projekta LIFE Krepitev zmogljivosti, zato se bodo ohranile in nadalje izvajale aktivnosti, ki so opisane v nadaljevanju.

Nove zaposlitve na Ministrstvu za okolje in prostor

Za potrebe izvajanja projekta LIFE Krepitev zmogljivosti je bilo, poleg obstoječih treh redno zaposlenih uslužbenk Ministrstva za okolje in prostor, za obdobje treh let zaposlenih 6 novih sodelavcev. Na ta način so se aktivnosti slovenske nacionalne kontaktne točke (v nadaljevanju NKT) za program LIFE močno okrepile.

Po koncu projekta bodo z delom kot predstavnice slovenske NKT za LIFE nadaljevale tri obstoječe uslužbenke. Delo bo izvajano v manjšem obsegu zaradi njihovih rednih zadolžitev, ki ga opravljajo znotraj Ministrstva za okolje in prostor, bodo pa njim in potencialnim slovenskim prijaviteljem LIFE projektov v pomoč vsa gradiva, ki so nastala v obdobju izvajanja projekta LIFE Krepitev zmogljivosti (spletna stran, e-pošta, posnetki delavnic, brošura, pisalni bloki s ključnimi nasveti za pripravo LIFE projekta).

Vseh 6 novih sodelavcev si je v času projekta LIFE Krepitev zmogljivosti nabralo veliko izkušenj o izvajanju LIFE programa in projektov. Vseh 6 sodelavcev se je zaposlilo na Ministrstvu za okolje in prostor, kjer bodo lahko uporabili pridobljene izkušnje in nadaljevali z delom na LIFE integriranih projektih za podnebje (LIFE-IP CARE4CLIMATE) in naravo (LIFE-IP NATURA.SI). Njihove kompetence ter pridobljene izkušnje bodo v pomoč tudi vnaprej kot podpora izvajanju dela slovenske NKT programa LIFE.

Slika 2: Ekipa LIFE Krepitev zmogljivosti

Oprema in pripomočki po koncu projekta

V okviru projekta LIFE Krepitev zmogljivosti so bili za potrebe izvajanja projekta opravljeni nakupi naslednje opreme:

- 6 zmogljivih prenosnih računalnikov s pripadajočo programsko opremo,
- 1 obvestilna tabla o izvajanju projekta v prostorih Ministrstva za okolje in prostor,
- 1 projektor.

Po koncu projekta LIFE Krepitev zmogljivosti bodo vsi računalniki (6) še vedno v uporabi znotraj Ministrstva za okolje in prostor, za potrebe dela novo zaposlenega osebja integriranih LIFE projektov za podnebje oziroma naravo. Računalniki so amortizirani vendar še vedno v takem stanju, da omogočajo normalno in kvalitetno delo tudi vnaprej. Prav tako se bo na Ministrstvu za okolje in prostor še naprej uporabljala projektor predvsem v obeh integriranih projektih.

Komunikacijski načrt

»Vodnik za komuniciranje projekta LIFE Krepitev zmogljivosti« je predstavljal odlično orodje za informiranje akterjev, ki so vstopali v komunikacijske aktivnosti, povezane s programom LIFE in se bo še naprej uporabljala.

Celostna grafična podoba

Celostna grafična podoba, ki je nastala v okviru projekta in bila uporabljena v vseh aktivnostih, ki so potekale, se bo uporabljala tudi v prihodnje. V obdobju »LIFE After LIFE« bo uporabljena naslednje:

- Logotip – bo še naprej v uporabi, kjerkoli bo le-to smiselno;
- Spletna stran in družbeni mediji – ohranila se bo vizualna podoba, na spletni strani bodo objavljene aktualne informacije (razpisi LIFE, aktualni dogodki, sofinanciranje Ministrstva za okolje in prostor);
- Promocijsko gradivo – mape, zvezke in brošure bomo uporabljali na različnih dogodkih.

Zagotavljanje nadaljnje podpore potencialnim prijaviteljem in projektom v izvajanju

Podpora prijaviteljem

V času projekta je bila podpora za pomoč prijaviteljem in ostalim uporabnikom izredno dobro sprejeta in v redni uporabi s strani prijaviteljev LIFE projektov in drugih deležnikov. Na elektronski naslov je v povprečju na mesec prispelo preko 100 elektronskih sporočil z vprašanji o LIFE programu in dejavnostih projekta LIFE Krepitev zmogljivosti.

Podpora prijaviteljem ostaja na elektronskem naslovu life.mop@gov.si, ki bo še naprej na voljo potencialnim prijaviteljem LIFE projektov ter vsem ostalim za vsa morebitna vprašanja. Elektronski naslov bo redno spremljal član sedanje ekipe LIFE Krepitev zmogljivosti, ki bo ostal zaposlen na Ministrstvu za okolje in prostor na LIFE integralnem projektu. Vprašanja bodo posredovana preostalim trem članicam LIFE ekipe – NKT, ki bodo vsaka za svoje prednostno področje odgovarjala na prejeta vprašanja.

Delavnice in izobraževanja

Vse delavnice, ki so bile organizirane v sklopu projekta LIFE Krepitev zmogljivosti so bile izredno dobro sprejete in obiskane. Delavnice se bodo nadaljevale v omejenem obsegu, predvidoma dve na leto. Prva delavnica bo informativna, predstavljeni bodo osnovni pogoji za sodelovanje v projektih LIFE. Druga delavnica bo bolj ciljno usmerjena, saj bo vsebina osredotočena na pripravo konkretnih prijav. Gradiva, ki so bila pripravljena v okviru projekta LIFE Krepitev zmogljivosti in so na voljo, bodo aktualna do konca 2020, ko se izteče obstoječa finančna perspektiva.

Slika 3: Izobraževanje potencialnih prijaviteljev LIFE projekta

Slika 4: Aktivno sodelovanje udeležencev na delavnici za pisanje prijav

Strokovna podpora slovenskim prijaviteljem

Nadaljevala se bo tudi strokovna podpora slovenskim prijaviteljem, izvajale jo bodo tri zaposlene na Ministrstvu za okolje in prostor, ki so NKT za program LIFE v Sloveniji. Bilateralni sestanki s potencialnimi prijavitelji LIFE projektov bodo potekali po potrebi, na pobudo potencialnih prijaviteljev. Iz dosedanjih izkušenj sodeč bodo bilateralni sestanki bolj pogosti v tednih pred oddajo osnutkov projektov ter pred oddajo končne prijavnice.

Novice za razširjanje informacij o aktivnostih LIFE programa

V okviru projekta se je izoblikovala dragocena baza naslovov, ki vsebuje kar 1.800 kontaktnih naslovov. Zaradi regulative GDPR, ki se nanaša na varovanje podatkov, bo potrebno uporabo baze premisliti in prilagoditi novi regulativi.

E-novice je prejelo 1.000 naslovnikov. Ker vsebin v takem obsegu ne bo več mogoče pripravljati z okrnjeno ekipo, bomo iskali možnosti, da se novice s področja LIFE vključijo v npr. novičnik programa Natura. Pomembne novice bodo neperiodično objavljene na spletni strani LIFE Slovenija.

Ozaveščevanje o LIFE programu v prihodnje

Brošura LIFE v Sloveniji

V okviru projekta smo pripravili slovensko (v fizični in PDF različici) ter angleško različico brošure (v PDF različici). Obe sta objavljeni na spletni strani, kar bo podaljšalo njen »rok uporabe«. Fizične verzije pa bodo na voljo za nadaljnje LIFE dogodke, na voljo bodo tudi drugim LIFE projektom, da brošuro promovirajo na svojih LIFE dogodkih. Že tekom projekta pa so se brošure LIFE v Sloveniji razdelile vsem projektom v Sloveniji in jih uporabljajo za promocijo LIFE programa.

Slika 5: Naslovnica brošure LIFE v Sloveniji

Odnosi z mediji

Odnosi z mediji so bili v času projekta intenzivni in uspešni. V prihodnje bo koordinacija potekala s strani NKT in službe za odnose z javnostmi na Ministrstvu za okolje in prostor, ki bodo lahko uporabili vzpostavljene kontakte in vsebine, ki so že bile razširjane, te tudi smiselno nadgrajevali.

Razstave

Razstave v avli Ministrstva za okolje in prostor so na projektu LIFE Krepitev zmogljivosti predstavljale dodatno aktivnost znotraj akcije C6. V prihodnje se bodo le-te nadaljevale z možnostjo predstavitve novih, uspešnih LIFE projektov in njihovih rezultatov. Razstave bodo potekale glede na razpoložljive materiale LIFE projektov in glede na razpoložljive termine v avli ministrstva.

Slika 6: Razstava LIFE projekta LIFE GENMON

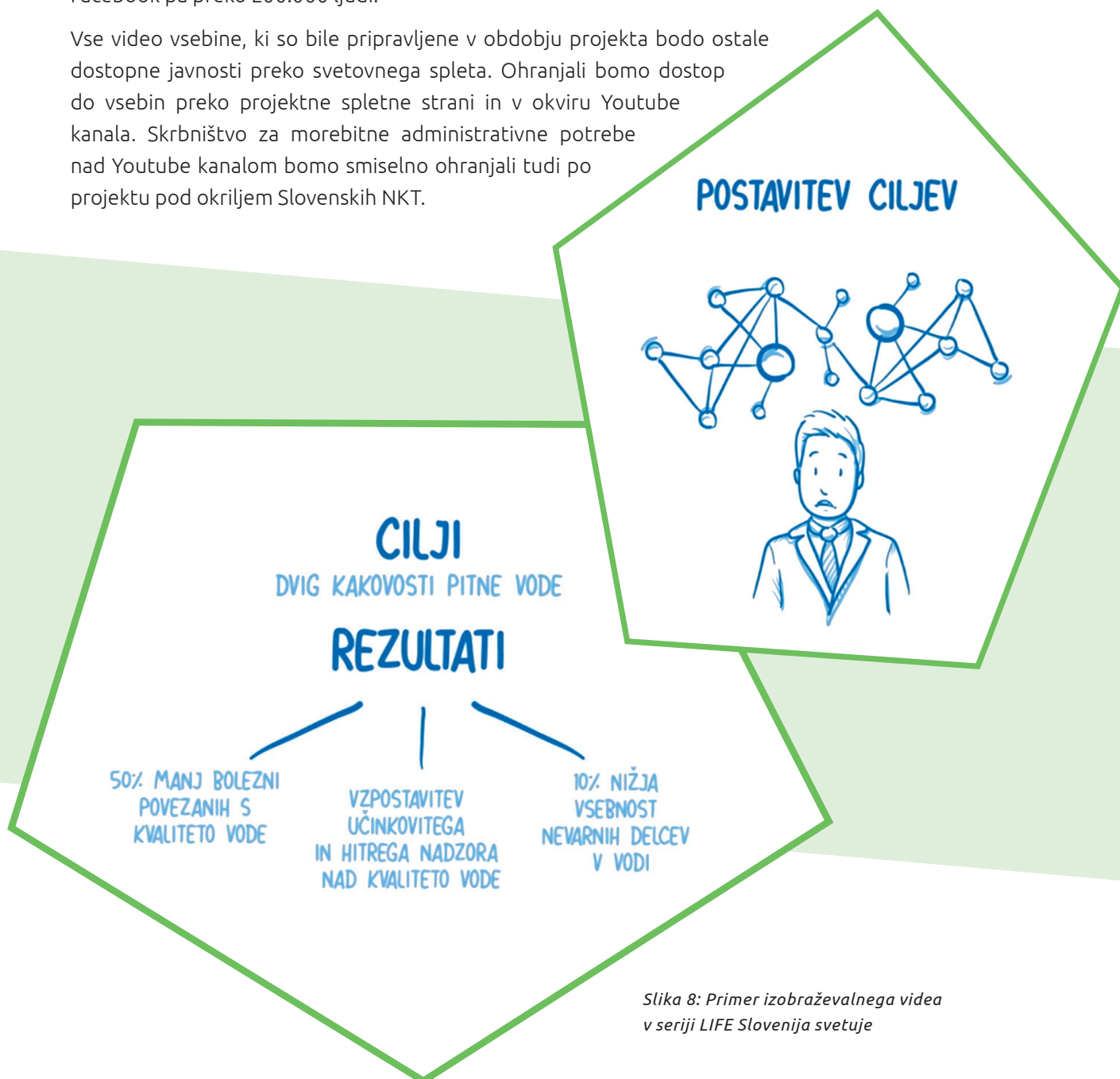
Slika 7: Razstava LIFE projekta LIFE DINALP BEAR in SloWolf

Filmi/video serije webinarjev

V projektu smo ustvarili skupno 15 videov in sicer 4 informativne vidoe o programu LIFE na splošno (»Spoznaj LIFE« ter napovednik »Spoznaj LIFE«), o izvajanju LIFE programa v Sloveniji (LIFE v Sloveniji) ter učinkih LIFE programa (LIFE je priložnost) ter 11 izobraževalnih videov v seriji »LIFE Slovenija svetuje – nasveti za prijavitelje«. Dodatno smo ustvarili še dva promocijska videa, enega ob organizaciji projektne kavarne ob Mednarodni konferenci za mreženje leta 2017 ter enega ob tržnici znanja in tiskovni konferenci leta 2016 (»Ker okolje potrebuje svoj LIFE«). Objavili smo jih v videoteki projektne strani (<https://lifeslovenija.si/videoteka/>), na Youtube kanalu LIFE Slovenija (https://www.youtube.com/channel/UC9cwU2Ne0_kPvQJ0B1PylAw) ter družbenem omrežju Facebook. Izobraževalne vidoe iz serije LIFE Slovenija svetuje si je preko Youtube kanala ogledalo preko 90.000 ljudi, preko družbenega omrežja Facebook pa preko 200.000 ljudi.

Vse video vsebine, ki so bile pripravljene v obdobju projekta bodo ostale dostopne javnosti preko svetovnega spleta. Ohranjali bomo dostop do vsebin preko projektne spletne strani in v okviru Youtube kanala. Skrbništvo za morebitne administrativne potrebe nad Youtube kanalom bomo smiselno ohranjali tudi po projektu pod okriljem Slovenskih NKT.

Slika 8: Primer izobraževalnega videa v seriji LIFE Slovenija svetuje

Nadaljnje delovanje spletne strani, družbenih omrežij in spletne platforme

Razvoj spletne strani in pripadajoče platforme, namenjene mreženju različnih deležnikov programa LIFE je v času razvoja projekta omogočil večje in intenzivnejše vključevanje različnih deležnikov. Spletna stran in platforma bosta še vsaj naslednjih 5 let učinkovito delovali tudi ob zmanjšanju vlaganj v njuno vzdrževanje in razvoj. Zagotovljena so sredstva in sklenjen aneks z izvajalcem za opravljanje storitev vzdrževanja in nadgradnje spletne strani.

Na spletni strani bodo uporabnikom še vedno na voljo zelo dobro sprejeta orodja za pomoč pri pripravi LIFE prijav: posnetki delavnic in konferenc (videoteka), kratki filmi z navodili za pisanje posameznih delov prijav, uporabne povezave, pregled in povezave do slovenskih LIFE

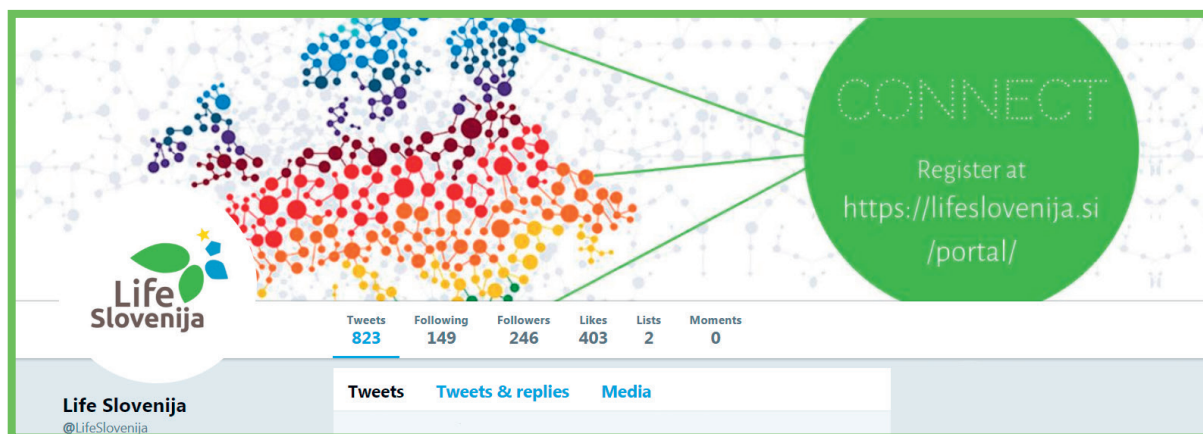
projektov. Na spletni strani ostajajo in se po potrebi obnavljajo ključne informacije o osnovnih zahtevah LIFE programa, tipih projektov, pogosta vprašanja in odgovori nanje, besednjak in informacije o aktualnih razpisih LIFE. Spletno stran bomo tudi še v prihodnje uporabljali za najavo dogodkov in zbiranje prijav nanje, objavo aktualnih razpisov LIFE in razpisov za sofinanciranje Ministrstva za okolje in prostor.

Slika 9: Primer objave LIFE razpisa

Na spletni strani ostaja dostop do platforme z iskalnikom in povezovanjem partnerjev. Predlog integracije platforme v nov, okrnjen digitalni sklop, ki se je izoblikoval v okviru delovnih srečanj, gre v smeri oblikovanja enovitega portala oz. platforme na ravni EU za vse LIFE projekte. Takšna povezovalna platforma bi namreč omogočila, da bi se projekti različnih držav predstavljali na enem mestu, hkrati pa bi bilo tudi mreženje in iskanje partnerjev za projekte omogočeno na širši, mednarodni ravni. Slovenske NKT bodo aktivne v nadaljnji diskusiji na to temo.

Izmed družbenih omrežij ohranjamo Twitter, za katerega imamo tudi določenega skrbnika v okviru ministrstva.

Slika 10: Twitter profil LIFE Slovenija

Vključevanje rezultatov projektov v programe in strategije

Dragocen seznam deležnikov, ki se je izoblikoval v času trajanja projekta, je močno spodbudil medsektorsko povezovanje in okrepil razumevanje interdisciplinarnega pristopa za učinkovito pripravo in izvedbo projektov LIFE. Seznam vključenih akterjev v komuniciranje projekta LIFE in prepoznane priložnosti za sodelovanje so se sproti nadgrajevale in utrjevale, zato se bodo vzpostavljeni stiki ohranili in pretok informacij zagotovil z nosilci drugih politik v obliki elektronskega obveščanja in usklajenega koledarja dogodkov, na katerega se bodo umeščale vsebine, povezane s programom LIFE.

Slika 11: Predstavitev LIFE programa na sejmu Green

Slika 12: Študijski obisk ob Kolpi

Bilateralni obiski na evropski komisiji in na EASME

Dosedanji bilateralni obiski na Evropski komisiji in EASME so se izkazali kot zelo koristni za izvajanje LIFE programa v Sloveniji, zato bi bilo smiselno obiske izvesti tudi v naslednjih letih. Preko bilateralnih sestankov se bo poskušal vzdrževati reden stik z Evropsko komisijo. Datumi sestankov niso vnaprej določeni, aktivnost se bo izvajala po potrebi. Sestanki bodo financirani iz proračuna Ministrstva za okolje in prostor.

Zaključek

Projekt LIFE Krepitev zmogljivosti predstavlja enega izmed uspešnejših LIFE projektov v Sloveniji. Naredili smo vse, kar smo si zadali v projektni prijavi ter še več, kar dokazujejo tudi uspešno doseženi kazalniki.

Z optimizmom zremo v prihodnjo finančno perspektivo in polagamo upe na nadaljnjo zagotovitev LIFE sredstev za pomoč LIFE kontaktne točki na ministrstvu, saj vemo, da je za konstantno uspešnost slovenskih LIFE projektov in črpanje sredstev zaradi specifičnosti in kompleksnosti LIFE projektov nujna ekipa ljudi, ki je deležnikom neprestano na voljo. Okolje namreč potrebuje svoj LIFE.

Slika 13: Obisk vodje programa LIFE, Angela Salsija

Okolje potrebuje svoj LIFE!

